

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Vitéz Dalmy Tibor

(In.) Vasárnap délelőtt, mikor a borongós magyar sors föl-fölvillanó napsütésében Szent Margit szívének virágos-árnyékos lombjai között egy megszentelt regiment masírozott a vértől megázott igazság útján, mikor a Novara hősenek vitézavató kardja felgyújtotta a magyar szeretet hitélesztő tűzét, úgy éreztük, hogy ebben a vitézi menetben minden dicsőség martiriumát átölelte egy honvédkapitány lelke. Ott lépkedett a hadsereg élén, mint aranyglóriás emlék a vértanúság szép gondolatából. Láttuk az arcát és leborultunk az emléke előtt, mert mi — debreceniek — vasárnap délelőtt azon a helyen nyitottuk fel a világháború imakönyvét, ahol a hármas honvédek legszebb és legpanaszosabb imádságát az emlékezésnek reszkető keze egy halottkatonára lelkéről lerajzolt szentképpel jelölte meg.

Ezt a vértanukatonát Dalmy Tibornak hívták...

Ugy élt közöttünk, mint egy élet-erős nagy ígéret, melynek vonásain huszárkapitány Széchenyi katonaroca tükröződött: annak a Széchenyi Istvánnak csákós-attilás alakja, akit a mindenekelőtti becsületérzés s a hősi elszántság eiragadott a lipsei csatának küzdő-teréig. Dalmy Tibor egy kipattant szikra és továbblobbanó tűz volt ebből a magasztos lélek-ideából, mely az Istentől kapott értékeket minden vonalon, még a legkisebb részletekben is, hivatásszerűleg érvényesíti. Nem riad vissza a haláltól sem, ha az eszmények fényét meglátja egyetlen sugártörésben s megáll a legelső rábizott fánál, amikor felmérhetné a távolbanyuló erdők és virágos mezők perspektíváit.

Ilyen ember volt Dalmy Tibor is: az a hőslélekű katonatiszt, akinek tehetségét és tudását roppant nagy célokra szentelte el az Isten, akit a békeévekben soron kívül léptettek elő vezérkari századosná és mégis — a háború legelső napjaiban — feláldozta magát egy vitézi cselekedetnek. Hogy elterelje az ellenség figyelmét arról a nagyszerű seregről, melynek diadaival összeforrott a neve, oldaltámadást kezdett egynehány emberével és rabáság életének hétesztendei fogsága, majd vértanuhalála árán megváltotta az ezred életét. Ha ezt a nagy-nagy önfeláldozást nem választotta volna *önkéntes akarat*tal, ha ment volna tovább a maga-meglátta távlatok felé, ma már talán a magyar Mackensenek közt emlegetnék a nevét...

Igy azonban csak fogoly-kapitány-nak és halála után honvéd-örnagynak maradt, akinek esze és tehetsége, elhivatottsága és tudása fölött is száz-százalékos önfeláldozással érvényesült a Széchenyi-mondás:
„Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzetet hordoz a szívében!”

S azután jöttek a szenvedés mártír-évei. Dalmy Tibornak töretlen lelkét és törődött testét örölni kezdte az orosz fogságnak szomorú hét esz-

tendeje. Várt és remélt és készülődött. Készült a megváltó pillanatra, mely kezébe adja a kardot és fölkel benne a meg-megújuló élet győzelmi lángját... S egyszer csak elindult ő is, végtelen hőmezők s jeltelen katonasírok uttalan buckái között, eljött az imádott magyar határig, melynek zöldfenyős hegykoszoruját egyszerűen már megborította a trianoni szél, elérkezett a szabadulásnak ezer esztendő határvonalához, hogy át-épve azon ölelhessen és csókolhassa a földet. S íme, az utolsó pillanatban

érte is kinyult az a mocskos és kegyetlen „Szamuelli-kéz”, mely a magyar földön feltáplált „hazai” kémek és rablógylkosok segítségével visszahurcolta őt a vértanuhalálba...

Szomorú történet... Szomorubbát a magyar sors. Tinódi lantján sem tudna kipengetni. Mintha a magyar történet egyik iniciális betűvel kirajzolt, félbehagyott és durva kezekkel kiszakított lapját tartanánk ujjaink között és áztatnánk azt a magyar fájdalom lassan kopogó esőjével:

Sándor Pál panamavádat emelt a képviselőházban s kétségbe vonta a miniszterelnök környezetének tisztakezűségét

Bud János pénzügyminiszter erélyesen megvédelmezte becsületét — Óriási izgalmak között folyik a gyufamonopolium ügyének parlamenti tárgyalása

A képviselőház keddi ülésén folytatták a gyújtószer adóról szóló törvény egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozó törvényjavaslat általános vitáját.

Fráter Jenő és társai indítványt nyújtottak be, hogy a Ház mondja ki a javaslatra a sürgősséget és tárgyalja azt nyolcórás üléseken. Az indítvány felett a Ház legközelebbi ülésén fog dönteni.

Farkas István tiltakozik a törvényjavaslat ellen, amely kizárólag az amerikai-svéd gyufa tröszt érdekeit elégíti ki.

Rassai Károly: Egy esztendővel azelőtt terjesztették be ezt a törvényjavaslatot és a pénzügyi bizottságban azzal az indoklással fogadtatta el a pénzügyminiszter, illetve miniszterelnök, hogy

szükség van a magyar gyufagyufagyárak megvédésére a külföldi monopolisztikus törekvések ellen, különösen pedig a svéd-amerikai gyufatröszt terjeszkedésével szemben.

Ma azzal az érveléssel akarják elfogadtatni a törvényjavaslatot, hogy annak szövege nem változott meg. De megváltozott az indoklás, mert hiszen

most éppen a svéd-amerikai gyufatröszt monopolisztikus törekvése miatt akarják megszüntetni.

Hozzák ide nyíltan a szerződést és mutassák meg, mit akarnak.

Bud János: Megmondtam, hogy bemutatjuk a szerződést, melléklete lesz a másik törvényjavaslatnak.

Rassai Károly: Nem méltó ilyen kölesön egy kulturálmhoz. Arról van itt szó, hogy bérbeadják egy jövedéket, akárcsak a Fuggerek idejében. Igaz-e az, hogy az összes magyar gyufagyárak az utolsó hetekben el lettek adva? Célzásokat hall, hogy a pénzügyminiszter eredeti koncessziója nem sikerült Genfben. És ezért van szükség erre. Tessék a földreform finanszírozására nyilvános pályázatot kiírni, annyi ajánlatot kap a miniszter, amennyit csak akar.

Sándor Pál: Jobb volna a minisz-

tereket elzalogosítani. (Nagy derűtlenség.)

Rassai Károly: Azt hiszi, hogy az egész dolog nem is a miniszter ötlete.

Berky Gyula: Egészen biztos, hogy nem a miniszter uré. Olyan nehéz lélekezete van, hogy látni rajta. (Nagy derűtlenség.)

Rassai: Ez a dolog a közhitel szempontjából is hatalmas veszedelem.

Bud János:

Nem tekintem pártkérdésnek az ügyet. Jó-e vagy rossz-e a javaslat, afölött döntsenek.

Rassai Károly a javaslatot nem fogadta el.

SÁNDOR PÁL PANAMAVÁDJA

Sándor Pál: Két nevet hallottunk említeni, mint üzletkötőt.

Berky Gyula: Van egy harmadik is, egy ál-svéd!

Nagy zaj a Házban. Közbeiktások: Ki az? Mondja meg a nevét, ne gyanúsítson!

Sándor Pál: Kreuger irányítja a trösztöt, az itt szerepelt urak csak strómanok.

A kormány terrorisztikus módon kényszerítette a gyufagyárakat, hogy meghajoljanak a tröszt előtt.

Sándor Pál: Az egyik gyár nem akarta magát eladni.

Közbeiktások a jobboldalon: Olcsón! Olcsón! (Nagy derűtlenség.)

Sándor Pál: Hivatalos közegek jártak el a pénzügyminisztérium részéről, hogy a gyufagyárak beadják a derekukat.

Fülsiketítő láрма támadt erre a kijelentésre, minden oldalon kiabáltak a képviselők. Az elnök percekig rázza a csengőt.

Sándor Pál: A pénzügyminiszter közegei

azzal terrorizáltak, hogy a javaslatához egy módosítás jön, amelynek értelmében az állam kisajátítja a gyufagyárakat.

Egyenesen abszurdum Magyarországnak egy komplett foglalkozási ágát belekergetni egy nemzetközi érdekesportba.

Friedrich István: Ez az ipari koncentráció.

agy tartjuk emlékeinkben vitéz Dalmy Tibor mártír-szépségű lelkét, azt a hófehér lapot, mely sodródott-hánykolódott sok éven és országon keresztül, míg vasárnap délelőtt rája talált s a históriás könyv lapjai közé visszatette a legelső Vitéz.

Szent Margit szigetén, ezer új nemzetes vitéz ur élén, fehér köpenyes testőrök sorfala között és Csonka-Magyarország vérázott földjén keresztül így tért haza egy bujdosó katonatiszt — a halhatatlanság birodalmába.

Sándor Pál: Legvitálisabb érdekeinket nem adhatjuk el.

Az a pénz, amit ez a javaslat hoz, judáspénz.

Nem hittem, hogy létezhet magyar minisztérium, amely ilyen szégyenteljes üzletet megköt. Ha egyetlen mód van a szerződés visszacsinálására, esdve kérem a kormányt, tegye ezt meg.

Kétségtelen, 200 millió pengő sok pénz, sok könnyet lehet ebben az országban letörölni, de ha nézzük, hogy milyen ellenértéket adunk és kitől vesszük az ellenértéket, azt kell mondanom, a kormány ismét ugyanazon az uton jár, mint eddig, amit követett a valorizációs törvény-nél, az adókérdésben, az illetékeknél, ahol mindenütt mint vörös fonál húzódik végig, hogy

azok fizetnek, akik szegények.

Sándor Pál: Szakértők szerint az első évben 4.48, a második évben már 7.26 millió a gyufatröszt nyeresége. Felmerül az a kérdés: mi szükség volt erre az üzletre? A svéd-amerikai gyufatröszttel eddig Peru és Lengyelország kötött megállapodást. Németországból guny közben kellett eltávoznia. Tisztességes ember tiszter is meggondolja magát, akármilyen pártállású, hogy ezt a javaslatot megszavazza. Miért adjunk mi e kölesönért a trösztnek nemzeti ajándékot? Kinek az érdeke az, hogy az állam többet fizessen?

Csak annak lehet az érdeke, aki ezen az üzleten keres.

Gaál Gaszton (élesen): Kinek a panamája ez?

Sándor Pál: Kérem a miniszter urtól, helyes-e az államhitelek erkölcsi szempontjából, hogy csak záloggal kapunk pénzt? Az ilyen eljárás az állam züllését eredményezi.

Gál Jenő: Kinek fizet a tröszt províziót? Ezt mondják meg.

Sándor Pál: Meg kell itt is mondanom, az ország tele van ezzel a szóval: panama, panama, panama.

Gaál Gaszton: A panamák tömkelegei! Kijárók és egyebek...

Sándor Pál: Kevesen vannak olyanok, akik valamit a kormánytól nem kaptak. (Ellentmondások a jobboldalon.)

Bud pénzügyminiszter: Tessék konkretizálni...

Sándor Pál: Csak tölem ne méltóztassék konkrétumokat kérdezni, azt ajánlom a miniszter urnak. Hónapokkal ezelőtt átadtam valamit a pénzügyminiszter urnak...

Gaál Gaszton: Csak tessék megnézni a kompaszt!

Tessék megállapítani, hány képviselő van összeférhetlenségi helyzetben!

Sándor Pál: Lueger Bécsben tiszta ember volt, de ezt a környezetére nem lehet elmondani. Én

a miniszterelnök urat tisztekező embernek tartom, de nem mondatom ezt azokra, akik környezetében vannak!

Fuky elnök Sándor Pált rendreutasítja.

Bud János pénzügyminiszter: Sándor Pál álljon elő az adataival. Ha valamit tud, azt hozza nyilvánosságra.

Sándor Pál: Hivatkozom Bangha páterre, aki velem ellentétes politikai táborban él. Nyolc éven keresztül hoztam a konkrét adatokat. Hónapokkal ezelőtt átadtam a pénzügyminiszternek egy szerződéstervezetet, amelyben

15 cég 22 százalék províziót biztosít valakinek, ha keresztülviszi a vasúti bónok felemelését.

A pénzügyminiszter átvette ezt a tervezetet, azóta már régen meg kellett volna indítani az eljárást az államügyészségnek.

Sándor Pál elégtételt szolgáltatott Szudy Elemér sajtófőnöknek s visszavonta általánosító gyanúsításait

Budapest, június 19. MTI-t felkérték az alábbi levél közlésére: Méltóságos Szudy Elemér miniszteri tanácsos urnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének, Budapest.

Kedves Barátom! Megbízásodból kérdést intéztünk Sándor Pál képviselő urhoz, a képviselőház ülésén tett ama kijelentése miatt, amely szerint „a miniszterelnökünket tisztekező embernek tartom az egész vonalon, de ez nem mondható azokról, akik közvetlen környezetében vannak”. Sándor Pál képviselő ur ennek folytán kijelentette, hogy ezen kitétel egyáltalában Rád nem vonatkozott és személyedet nagyra becsüli és ezzel a szóbanforgó kifejezésével senkit nem akart gyanúsítani, azt személyekre nem értette. Maradunk öszinte tisztelő híveid. Budapest, 1928. június 19. Dr. Harach Tihamér, dr. Örfly Imre.

A PÉNZÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

Budapest, június 19. Bud János pénzügyminiszter a MTI munkatársának az alábbi nyilatkozatot tette:

A múlt év őszén a valorizációs törvény bizottsági tárgyalásán felkeresett Sándor Pál és a következő kijelentést tette:

Tudomásodra hozom, hogy egy szerződés van a birtokomban, amelyet dr. Friedmann Ernő műegyetemi tanár kötött a vasutikötvény-tulajdonosokkal, kötelezve magát, hogy 20%-os jutalék ellenében nálad keresztülviszi a valorizációs törvényjavaslat vasutikötvényekre vonatkozó szakaszainak kihagyását.

Az ügyet oly súlyosnak tartom, hogy egyenesen az ügyészségnek kellene a dolgot átadni.

Sándor Pál másnap átadta nekem

Azóta hat hónap telt el, de semmi sem történt.

Leírhatatlan izgalom közepette emelkedett szófásra Bud János pénzügyminiszter.

— Beszéljünk nyíltan, — mondta. Sándor Pál célzást tett egyik műegyetemi tanártársamra: Friedmann Ernőre is. A javaslat szövegét akarták tehát megváltoztatni. Megnéztem újra a tervezetet, de nem tudtam benne Friedmann Ernő nevét megtalálni, aminthogy nem találtam meg azoknak a férfiaknak nevét sem, a kiknek állítólag

közben kellett volna járniuk. Nem találtam meg Teleszky János, Kállay Tibor és Hadik János gróf nevét.

Engem akart Sándor Pál meggyanúsítani, vagy másvalakit. Én szegény ember vagyok, meghalhatok éhen, de becsületemet nem engedem.

Bud János az utolsó szavak után sarkonfordult és valóságos kirohant a teremből.

Sándor Pál: Sohasem kételkedtem a pénzügyminiszter becsületességében. Az mondtam, hogy a miniszterelnök urat tetőtől-talpig becsületes embernek tartom. De arról van szó és szó van ma is, hogy

egy iratot át kellett volna adni az államügyészségnek. Ezt 15 előkelő cég írta alá és még sem adták át.

Kötelességem volt tehát ezt az ügyet idehozni.

Az izgalmas ülés 2 óra 10 perckor ért véget.

az iratot, amelyből megállapítható, hogy ez a szerződés egy ugynevezett szindikátusi megállapodás, amelyet a vasutikötvény-tulajdonosok kötöttek és amelyben dr. Friedmann Ernő műegyetemi tanár neve is szerepelt. Mivel az kétségtelen volt, hogy az egyrészt semmi olyat nem tartalmaz, aminek alapján valamiféle eljárás volna megindítható, a megegyezést kötött vasutikötvény-tulajdonosok ellen, másrészt a nekem átadott iratban Friedmann Ernő neve nem is szerepelt,

a dolgok felett napirendre tértem.

Megjegyzem, hogy a vasutikötvényekre vonatkozó szakasz úgy, ahogy azt a törvényjavaslat benyújtásakor terveztem, változatlanul bent is van a ma már szentesített 1928. évi XII. t.-c.-ben. Megjegyzem még, hogy sem Friedmann Ernő, sem soha senki más nem interveniált nálam ennek a szakasznak megváltoztatása érdekében.

Egy nő átrepülte az Atlanti-Oceánt

Ismeretes, hogy az amerikai Earhart kisasszony arra vállalkozott, hogy Kultz pilóta és Gordon mechanikus kíséretében átrepülje az Atlanti-óceánt. Vasárnap startolt a bátor miss a Friendship repülőgéppel s vállalkozása pompásan sikerült. Hétfőn délután miss Earhart minden baj nélkül megérkezett Angliába, ahol óriási lelkesedéssel fogadták s a világ minden részéből üdvözlő táviratokkal halmozták el.

A vakmerő amerikai miss kedden este startolt ismét Southamptonban London felé.

Nincs olyan áru

a fűszer és gyarmatáru szakmában, amelyet a legjobb minőségben, a legelőnyösebb ár mellett meg ne kaphatna üzleteinkben — Saját érdekében kérjük, győződjön meg áruink elsőrendű voltáról s azok jutányos áráról. ooooo

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth u. 15. Fiókuzet: Piac-u. 22/24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

Június 21-én kezdődik Debrecenben az országos theologus konferencia

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Református Theologusok Szövetsége minden évben szokásos konferenciáját az idén Debrecenben rendezi, június 21—23-án. Ezen a konferencián találkozik a négy (Budapest, Debrecen, Sárospatak, Pápa) csonkamagyarországi theologia ifjusága, hogy közös ügyeiket megbeszéljék s megvitassák a jövő református lelkészek elé álló feladatokat. A konferenciára a három vidéki theologia 85 taggal jelentkezett s ha ehhez hozzászámítjuk a debreceni 100 theologust, az elője-

lekből ítélve nagy népszerűségű lesz az idei konferencia. A konferencia mindennap istentisztelettel kezdődik a kollégiumi Oratoriumban, utána előadások tartatnak. Az előadások helye a Kollégium díszterme. A konferencia — az utolsó nap délutáni nagygyűlés kivételével — nyilvános s azon minden református egyháztagot szívesen lát a konferencia rendezősege. A három napos konferencia részletes programjáról lapunk legközelebbi számában közlünk tudósítást.

A magyar nemzeti mult szeretete nélkül nincs feltámadás

Berzeviczy Albert beszéde a felsőház költségvetési vitájában

Budapest, június 19. A felsőház mai ülésén Bezeredy István kifejtette, hogy a békerevizioról egyetlen magyar ember sem mondhat le. Kifogásolta, hogy az államhatalom terjedése ma már odáig megy, hogy

ezer ember közül alig van három, aki ne volna függő viszonyban az állammal.

A készülő vármegyei javaslattal kapcsolatban az önkormányzat hatáskörének szűkítése ellen beszélt. A költségvetést elfogadta.

Ambrózy Gyula gróf koronaőr a koronaőri legénység létszámának szaporítását kéri. A javaslatot elfogadja.

Igaz Béla: Az OFB-ről szóló javaslat során szükségesnek tartja a földreform hibáinak kiküszöbölését. A javaslatot elfogadja.

Koós Zoltán: A kereskedelmi mérleg passzivitásával és a magántőkeképződés szünetelésével és a drágasággal foglalkozott.

A közterhek csökkentését kívánja,

mert ez a drágaság egyik előidézője. A javaslatot elfogadja.

Szuly János a mezőgazdaság válságos helyzetével foglalkozott, majd az igazságszolgáltatás kérdésével. A javaslatot elfogadta.

Berzeviczy Albert: A felsőházat politikai antiquáriumnak nevezték. Nem igaz az, hogy a felsőház tagjai nem értik meg a modern eszméket, legfeljebb annyi a valóság, hogy a numerus clausust nem tudja magáévá tenni.

Ezután a külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Sajátságos, hogy

ha ütni kell Magyarországot, ezt mindannyiszor Franciaország teszi meg.

A optánsok ügyében megbotránkozott, hogy milyen önnyedén meghazudtolta magát a tanács márciusi határozatával szemben. Mindenki tudja, hogy Románia inváziója

után az oláh csapatok betű szerint kifosztották Magyarországot. Ezért mi kárpótlást követünk és követelesünket csak akkor voltunk kénytelenek elejteni, amikor a népszövetségi kölcsönre volt szükségünk.

Csodálatos, hogy ilyen körülmények között még Románia mer reparációs követelményekről beszélni velünk szemben.

Vagy érvényesek a békeszerződések vagy nem. Ha igen, akkor minden szakaszt mindkét félnek be kell tartani. Ez az állapot azonban nem béke. Ilyen béke nincs és így nincs mit megtartani.

Békét csak az elhibázott békeszerződések megváltoztatásával lehet teremteni.

Mussolininak a békeszerződés revíziója tekintetében elhangzott kijelentései minket igazolnak.

A továbbiakban a kultusztárca kérdésével foglalkozott. Szót emelt a magyar cigányzene védelme érdekében. Sajátos eltorzulása a civilizációnak, hogy amíg néhány évtized előtt a négerek igyekeztek Európát utánozni, addig ma a civilizált Európa utánozza a négereket.

Reflektált ezután a kultuszminiszter beszédére, amelyben a mult magyarjaival kapcsolatosan negatív magyarokról emlékezett meg és pozitív magyarok nevelését sürgette. Ne gondoljunk mindig arra, hogy nekünk a mai megváltozott viszonyok következtében valami egészen új magyar emberekre van szükségünk.

Meg kell maradnunk ezeréves magyar lényegünkben,

nem szabad a mult bírálatában annyira menni, hogy a multak eseményeivel kívánjuk igazolni Trianont. A magyar nemzeti mult szeretete nélkül nincs feltámadás. A költségvetést elfogadja.

Klebsberg kultuszminiszter válasza után Berzeviczy felszólalására, majd az ülés háromnegyed ketőkor ért véget.

Kardoss Géának újra megszavazták az 54.000 pengős szubvenciót, de semmit se határoztak a színház további sorsáról

Nem veszik házikézelésbe a színházat és a pályázat előkészítésére bizottságot küldtek ki
A színház megszüntetését javasolta egy színügyi bizottsági tag

(A Hajdútelep tudósítójától.) Debrecen város színügyi bizottsága kedden délután 4 órakor Magoss György polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen a színház jövő évi szubvenciójával és a színház további sorsával foglalkozott.

A SZINIGAZGATÓ KÉRELME

Az ülés megnyitása után Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ismertette Kardoss Géza beadványát, melyben a direktor kérte, hogy a város vegye házikézelésbe a színházat, ha pedig ez nem lehetséges, akkor hosszabbítsa meg a város a szerződést 1929-től számított 6 évre és adja meg neki úgy 1929-re, mint az azt követő hat évre az 1928-ban élvezett szubvenciót. Kérte továbbá Kardoss Géza, hogy teljesen engedjék el a vigalmiadót és azt a 8000 pengős kamatmentes kölcsönt, amelyet június 30-án kellene visszafizetnie.

A FŐSZÁMVEVŐ ÁLLÁSFOGLALÁSA A SZÍNHÁZ HÁZI KEZELÉSE ELLEN

A színház helyzetét, a közgyűlés által kiküldött 3-as bizottság jelentése után alaposan megvizsgálta Ary Lajos főszámvevő is, aki Kardoss ké-

relmére vonatkozólag részletes javaslatot tett. A főszámvevő mindezekelőtt élesen állást foglalt a színház házikézelése ellen. A Szegedről kapott adatok szerint a házikézelésben levő szegedi színház 124.000 pengőre előirányzott deficitje a szezon végén a duplájára emelkedett s félő, hogy ez bekövetkezik Debrecenben is. Nem javasolja a főszámvevő a vigalmiadó teljes elengedését sem, mert akkor kevesebb jutna népjóléti és diáksegélyezési kiadásokra. Az ellen nem emelt kifogást a főszámvevő, hogy az 1928—29-ik színiévről is megadják ugyanazt a szubvenciót, amelyet a színház az elmúlt szezonban élvezett. Arra gondolni sem lehet, hogy a város hat esztendőre előre megállapítsa a szubvenciót és pedig a tavalyi mérték szerint. A 3 és félmillió dolláros kölcsön felvétele következtében a város háztartásában 600.000 pengős hiány támadt, melynek fedezésére csökkenteni kell a kiadásokat. A visszatejesítésre kerülő kiadások között első helyen éppen a színházi szubvenció jön számításba. Végezetül a főszámvevő kijelentette, hogy nem javasolja a 8000 pengős kamatmentes kölcsön elengedését.

A MULT SZEZONBAN 54.000 PENGŐT TETT KI A SZÍNHÁZ SZUBVENCÍÓJA

A bizottság először csak az 1928—29. évi szubvenció ügyét tárgyalta. Csűrös tanácsnok előterjesztette, hogy a színigazgató a múlt évben 23,200 pengő készpénz szubvenciót, teljes fűtést (12 vagon kokszt és 4 köbméter fa), teljes világítást (24000 kilowatt villanyt) kapott. Ezenkívül a város vállalta a színházi fűtő és tüzelő fizetését, a tüzbiztosítási díjat és a vízdíjat. A szubvenció érté-

ke így összesen 54.016 pengőt tett ki. A közgyűlés a vigalmiadót nem engedte el, de 12,000 pengőben kontingentálta.

A közművelődési tanácsnok ezután rámutatott arra, hogy a színház idei szezonja nem lehet jobb, mint az elmúlt volt. Épp ezért javasolta, hogy ugyanazt a szubvenciót adják meg 1928—29-re, mint amit 1927—28-ra kapott a direktor.

MEGINDUL A VITA A SZUBVENCÍÓ KÖRÜL

Markovits Elemér: A színházat ma már nem tekinthetjük kulturintézménynek. A színház ma üzleti vállalkozás. Sajnálattal állapítja meg, hogy a direktor üzleti képességei fogyatékosak. Javasolja, hogy ne a múlt évi szubvenciót adják meg, hanem az 1926—27. szezonbelit, amely lényegesen kevesebb a tavalyinál. Ne adjanak 24,000 kilowatt villanyt, hanem csak 15,000-et, ne vállalják a gépész fizetését és a tüzbiztosítási kiadásokat se.

Balogh István: A világon mozibetegség uralkodik és a közönség bizony nagyon gyengén jár színházba. A debreceni színház nem is lehet jobb kézben, mint ma. Javasolja, hogy engedjék el a színház vigalmiadóját is.

Kardoss Géza: Azt fejtegeti, hogy neki Eger 5000, Szolnok 5000 pengő szubvenciót ad. Debrecen is ad szubvenciót, de ebből levon a vigalmiadó címen 150 milliót.

Ary Lajos: Csak levonna!

Kardoss Géza: Az igazgató hely-

JÖVŐRE IS A MULT ÉVI SZUBVENCÍÓT KAPJA A SZÍNHÁZ

Létay Lajos szólalt fel ezután, majd Magoss György polgármester mutatott rá arra, hogy a jövő színi évad semmivel sem lesz jobb, mint az előző volt. Így tehát nincs semmi indoka annak, hogy a múlt évinél kisebb szubvenciót állapítsanak meg.

A szubvenciót meg kell adni, mert a város nem teheti ki magát annak a blamáznak, hogy bezárják a színházat.

Kardoss Géza kérte ezután, hogy ha nem adják meg jövőre is a múlt szezonban élvezett szubvenciót, úgy

már szeptemberben bontsák fel a vele kötött szerződést, mert akkor ő nem tud Debrecenben maradni.

Rövid vita után Magoss György polgármester szavazásra tette fel a

MI LEGYEN HÁT A HALDOKLÓ CSOKONAI SZÍNHÁZZAL?

Csűrös Ferenc tanácsnok ismertette ezután a megoldási lehetőségeket. A város három alternatíva előtt áll. Az első az, hogy házikézelésbe veszik a színházat.

Fehér Ferenc: Ezzel ne is foglalkozunk! (Nagy zaj.)

Csűrös Ferenc tanácsnok: A második lehetőség az, hogy pályázatot hirdetnek a színházra. Ez a megoldás sem látszik alkalmasnak, mert ma már a vidéki színház nem jó üzlet, nem akadna elég pályázó. A város esetleg sötétbe ugrana az új színigazgató megválasztásával, mert igazán kiváló igazgató aligha fog pályázni. A harmadik megoldás az, hogy teljesítik a direktor kérelmét és hat évre meghosszabbítják a szerződést Kardoss Gézával. A közművelődési tanácsnok ezt a megoldást se tartja időszerűnek. A kultuszminiszteriumban ugyanis egy ankétot tartottak a vidéki színházak helyzetéről és a vidéki színházak ügyével most foglalkozik a kultuszminiszterium. Van olyan terv is, hogy a vidéki színházak válságát staggione társulatok szervezésével oldják meg. Ennek a megoldásnak nem lenne célszerű elvé vágni, épp ezért a tanácsnok azt javasolta, hogy

egyelőre ne döntsenek, hanem az ügy érdemi elintézését halasszák össze.

Kardoss Géza arra mutatott rá, hogy a kultuszminiszteriumban tervezett megoldás sikere nagyon is kétséges.

Markovits Elemér: Megengedhetlen az, hogy az igazgatóval újabb hat évre megkötjük azt a szerződést, amelynek egyetlen pontját se tartot-

VERSÉNYI TIBOR JAVASLATA KÜLÖN BIZOTTSÁG KIKÜLDÉSÉRE

Ezután Versényi Tibor vezérigazgató mondott igen érdekes beszédet. Meg kell állapítani az új színházi programot és annak figyelembevételével ki kell írni a pályázatot a debreceni színházra. A színházi kérdés olyan súlyos, hogy azt nem lehet itt egy-két óra alatt elintézni. Éppen azért azt szeretné, ha egy

bizottságot küldenének ki, mely letárgyalná az egész színházi kérdést, megállapítaná a válság okait és az egész jövőre szólóan olyan javaslatot terjesztene elő, mely alapul szolgálhatna a krízis gyökeres megoldásánál.

A mostani színházi válságnak nagyon sok oka van. Egyik legfontosabb, hogy a színháznak ma már nincs meg az a kulturális rendeltetése, amely az elnyomatás idején volt.

A helyzetet lehetne úgy is segíteni, hogy nem kell egész évre elsősorban művészeket szerződtetni, de a budapesti, ráérő elsősorban művészek alkalmi szerepeltetésével kell emelni a nivót. A pályázat kiírása nem lehet sértő az igazgatóra. Ha ugyanis olyan pályázók akadnak, akik nem nyújtanak elég garanciát, akkor a közgyűlésnek módjában lesz azokat visszavetni. Ugyanakkor bizonyára

kérdést. A színügyi bizottság csekély szótöbbséggel az előadói javaslatot fogadta el, vagyis jövőre is megszavazta az eddigi szubvenciót, ellenben nem engedte el a vigalmiadót és a 8000 pengős kamatmentes kölcsönt sem.

A színügyi bizottság ezután rátért a kérdés másik részére, hogy mi történjék a színházzal, miután Kardoss Géza szerződése már 1929 szeptemberében lejár és a közgyűléstől kapott megbízás értelmében már most intézkedni kell a további teendőkről.

MI LEGYEN HÁT A HALDOKLÓ CSOKONAI SZÍNHÁZZAL?

ta be. Nem vagyok elragadtatva attól a nivótól, amit a színház reprezentál. Tessék bekérni a színlapokat és azokból azonnal meg lehet állapítani, hogy a színház működése egy cseppet sem emelte a kulturát. Ha más igazgató lenne a színházban, annak nem teljesítettek volna minden kérését.

Kardoss Géza: Azért vagyok én külömb.

Markovits Elemér: Csak az összeköttetései külömbek.

Végezetül Markovits azt hangoztatta, hogy esetleg úgy lehet megoldani a színházi válságot, hogy budapesti társulatokkal játszanának Debrecenben. Követelte ezután, hogy a színház bérletére haladéktalanul írják ki a pályázatot és a feltételeknek megállapítására küldjenek ki egy bizottságot.

Fehér Ferenc: A technika fejlődése ma már odáig haladt, hogy a mozi és a rádió lebirhatatlan konkurrenciát csinálnak a színháznak. Éppen ezért meddő minden kísérletezés, amely a színház szanálására irányul. Debrecen város ma már nem képes fenntartani a színházat, mely nem kizárólag a kultúra terjesztését szolgálja. A mai viszonyok között a város nem adhat pénzt szórakoztató vállalatoknak. A kultuszminiszter segítségével kellene a kérdést megoldani. Ha a kultuszminiszter nem talál megoldást, akkor nem lehet tovább segíteni a színházat. Ez esetben 1929 szeptember 1-én elkövetkezik az a helyzet, hogy Debrecen város színháza nem lesz üzemben. Javasolja ezért, hogy a színházra ne is írjanak ki pályázatot.

figyelembe fogják venni Kardoss érdemeit és képességeit is. Viszont a város vezetősége is mentesül ama vád alól, hogy kitért e kérdésnek egy esetleges helyesebb megoldása alól. Kardoss Géza azt hangoztatta ezután, hogy a Markovits-féle megoldás, a budapesti színészek állandó szerepeltetése 130 családtól venné el a kenyeret.

Magoss György dr. polgármester: A kultuszminiszter egy fontos városi ügy megtárgyalására június végén Debrecenbe jön és akkor úgy gondolom, hogy a színház ügyét is meg lehet vele tárgyalni. Semmi kifogása nincs az ellen, ha kiküldenek egy bizottságot, mely a szerződési feltételeket megvizsgálja.

Próbálják megállapítani az új szerződési feltételeket, melyek alapul szolgálhatnak a pályázat kiírásánál.

A bizottság ezt a javaslatot fogadta el és a bizottságba Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot, Misztay Károly főügyészt, Versényi Tibor vezérigazgatót és Fehér Ferencet küldötte ki. A bizottságnak egy hét alatt meg kell vizsgálni és le kell tárgyalni az új színházi szerződés tervezetét, melynek alapján előreláthatólag kiírják a pályázatot.

Ahol Nobile küzd

Az északi sark különösségei

Irta: Nordmann Károly.

Nobile tábornok és társainak aggasztó sorsa az északi sarkvidék felé terelte az emberek érdeklődését. Miféle tünetenyeket lehet észlelni az északi sarkon? Milyen ott a nappal és az éjszaka? Hogy lehet tájékozódni.

Ismeretlen helyen hogy lehet meghatározni a földrajzi fekvést? A hosszúságot meg tudja állapítani az utazó vagy a hajós a magával vitt kronométer segítségével vagy a rádióval, amely pontosan jelzi a leadó állomás idejét. A szélességet a csillagok állásából lehet meghatározni, erre a célre elegendő egy szélességi tábla. Egy helynek a földrajzi szélessége egyenlő zenitjének az elhajlásával, mert a zenit megfigyelőhelyünknek az égre függőlegesen átvitt vetülete és így éppen annyira fekszik az égi ekvátortól, mint amennyire az észlelhető hely a földi egyenlítőtől. A zenit az észlelőhöz van kötve, tehát az ég forgása közben mindig más és más csillagok felé mutat. De egy pont magában az égen levő összes csillagok helyzetének megjelölésére még nem alkot biztos munkát; keresnünk kell tehát még egy másik pontot is. De a földön második pont vagy irány nem akad, mely hasonló könnyűséggel és biztonsággal volna kijelölhető, tehát az égen kell kiválasztanunk egy olyan pontot, amely az ég forgásában nem vesz részt. Ez a pont nem lehet más, mint az ég forgástengelyének egyik végpontja, az égi sarok. Ezek egyike, bárhol legyünk is a földön, mégis látható: az északi féltekén a déli pontot. Az északi sarkot a Göncölszék segítségével közelítőleg könnyen ki is jelölhetjük. Ez mind szép és jó. De az északi sarkon március 21-től szeptember 23-ig nem láthatók a csillagok. Az egyetlen megfigyelhető égitest a nap. A napnak a segítségével is meg lehet határozni a földrajzi fekvést, bár nem olyan precízen, mint a csillagokkal, ennek az az oka, hogy a nap nem emelkedik magasra a sarki horizont fölé. Mindenestre csodálattal kell adóznunk Nobilenek és társainak, hogy helyzetüket alig tíz kilométeres tévedéssel meg tudták határozni.

Nagyon érdekes, hogy hogyan viselkedik a nap az északi sarkon. Hat hónapon keresztül állandóan látható, sőt az atmoszférikus refrakció folytán még tovább egy félénél. A refrakció következtében valamivel hamarabb látszik a nap, mint ahogy valójában a horizont fölé emelkedik és lementé után még egy ideig látható.

Ha volna a sarkon egy megfigyelő, aki a helyzetét nem változtatná, ebben az évszakban azt látná, hogy a nap 24 óra alatt teljes kört ír le a horizonton, majdnem ugyanabban a magasságban maradva. A valóságban a nap nagyon lassan mindennap valamivel magasabbra emelkedik a horizont fölé; ez az emelkedés 24 óra alatt alig egy negyed fok. A nyári szolsztícium alkalmával megáll a nap emelkedése és aztán lassan lejjebb száll, míg az őszi napégyenlőség után a láthatár alá merül.

Egy másik érdekessége a sarknak, hogy a poluson álló megfigyelőre a nap a napnak mind a 24 órájában a meridiánon van, mert valamennyi délkör a sarkon egyesül. A sarkon mindig dél van, nemcsak akkor, ha a nap a látóhatáron van, hanem egész éven át. Az északi sarkon álló megfigyelő bármelyik irányba fordul, mindig csak delet lát. Az örök jég hazájában, ezen a pusztán, sivar, dermesztő vidéken nyugodtan, hazugság nélkül állíthatná megfigyelő, hogy „délien” tartózkodik.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Az egészségügyi bizottság dr Vargha Emilt ajánlotta a tiszti főorvosi állásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város egészségügyi bizottsága Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen a tiszti főorvosi állásra beérkezett pályázatokkal foglalkozott. Az ülés megnyitása után Csűrös Ferenc tanácsnok kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvosról, akinek neve örökre feledhetetlen lesz. A bizottság Tüdös

főorvos emlékét jegyzőkönyvében öröközte meg. Ezután foglalkoztak a tiszti főorvosi állásra beérkezett pályázatokkal. A bizottság egyhangúlag úgy határozott, hogy a tiszti főorvosi állásra dr. Vargha Emil tiszti főorvost ajánlja. A kinevezendő tiszti főorvos személyét illetően véleményét nyilvánít még a polgármester és a népjóléti miniszter is, a főispán csak ezután nevezi ki az új főorvost.

Halálra verte a barátját, mert megrágalmazta az anyját és a nővérét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év októberében halálos kimenetelű verekezés történt egy borsodmegyei faluban, ahol Nagy Ferenc földműves halálraverte Béres Pál nevű barátját. Béres ugyanis egy alkalommal azt állította Nagy Ferenc anyjáról és nővéréről, hogy azok erkölcselen életet élnek. A minden alapot nélkülöző rágalom Nagy Ferencnek is fülébe jutott és bosszút forralt a rágalmozó ellen. Egy októberi napon aztán találkozott Béressel, akire botjával támadt. Több ütést mért rá az egyik

Béresnek a hasát érte. Az ütés olyan hatalmas volt, hogy Béres belső sérüléseket szenvedett, komplikációk állottak be s másnapra már bele is halt súlyos sérülésébe.

A miskolci törvényszék Nagy Ferencet erős felindulásban elkövetett emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek s ezért két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte. Az ügy kedden került a debreceni ítélőtábla Várady Sándor büntetőtanácsa elé. A tábla a miskolci törvényszék két és fél évi fegyház büntetését teljes egészében helybenhagyta.

A szovjet hosszú uralmának az orosz fatalizmus az oka

A történelem legnagyobb oligarchiája: a bolsevizmus

(A Hajdúföld tudósítójától.) A finn-északi-magyar kongresszus alkalmából Budapesten járt Talas Onni országgyűlési képviselő. Finnország volt madridi képviselő is, aki igen érdekes nyilatkozatot tett a finn-orosz kapcsolatokról és a bolsevizmus titokzatos rémeiről.

— Finn- és Oroszország között — mondotta — annyi az összeköttetés, hogy finn követ képvisel bennünket Moszkvában s orosz követ van Helsinkiben. Viszonylataink tisztára csak hivatalosak. Oroszországgal való kereskedelmünk nagyon csekély. A forgalom majdnem semmi. Finnország 1918 óta immunis a bolsevizmustól, nálunk teljes a rend és nyugalom.

— Az orosz közgazdasági élet mindjobban süllyed lefelé. Aki a gazdasági élet sok ezer év óta kialakult formáival és törvényeivel tisztában vannak, legyenek bármilyen párton, belátják, hogy a bolsevizmus soha nem lehet életképes. Hogy azonban mégis több, mint tíz év után is, fenn tudja magát tartani Oroszországban, annak két oka van: a

jólétben lévő és elvakultan fanatikus vezetők uralma és az orosz nép közmondásos, végtelen szerénysége, közömbössége és mindenféle végzetben való megnyugvása, fatalizmusa.

— Hasonló uralom más országban nem maradhatna fenn ilyen hosszú ideig. Ezért van az, hogy a bolsevik uralom még mindig fennáll, bár a roppant birodalom népessége, mezőgazdasága, az ipar és a kereskedelem csak éppen, hogy tengődik napról-napra. Bizony, a bolsevik uralom éppenséggel nem mondható demokratának, még a munkássággal sem, amelyet állítóan meg akar menteni s azt hirdette, hogy meg akar váltani! Ellenkezően: kevés olyan oligarcha-uralmat ismer a világtörténelem, mint aminő a bolsevizmus.

— Ha például az orosz munkásság sztrájkot kezdeményezne, azt már csirájában elfojtanák. Már a sztrájkra való felhívást is szigorú börtönbüntetik. A helyzetre eléggé jellemző az óriási munkanélküliség a nagy orosz ipari központokban.

Pergament papir, befőtt kötöző zsineg, süveg cukor, málna, narancs és citromszörp szükségleteit olcsón beszerezheti

Pálffy Tibor

fűszer és csemege üzletében
Kossuth-utca 7. szám.

Telefon: 16—94.

Telefon: 16—94.

Ugyanott FLIT és FLYTOX légy és rovarirtószerek kaphatók

A finn és északi atyafiak a Hortobágyon

A helybeli és a fővárosi sajtó részletesen és alaposan beszámolt a finnek és észtek debreceni tartózkodásáról, amely az ő szavukat idézve a kongresszus legszebb és legsikerültebb része volt. Mi, akik csak a debreceni részt láttuk, ezt természetesen nem tudjuk megállapítani, mert hiányzik az összehasonlításához elengedhetetlenül szükséges tapasztalati ismerete a kongresszus többi részének, no meg, mint a magyar közmondás hirdeti, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze, hát megengedem, hogy egy kis elfoglaltság is lehet bennünk.

Az első szakaszban elmondott logikai tételből azonban következik, hogy a debreceni itt tartózkodásnak a legsikerültebb részét még is megállapíthatom, mert itt vannak tapasztalataim t. i. a debreceni nap eseményeit láttam, másrészt elfoglaltsággal sem vádolhatnak, mert a városban lefolyt dolgok rendezésében több kevesebb részem nekem is volt, (ugyan nem az, amit az egyik debreceni napilap ránkfogott, hogy több magammal én vettem azokat a látképes levelezőlapokat, amelyeket a finnek között szétosztottak, mert az abból a pénzből telt ki, amelyet az iskolák ajánlottak fel), de a hortobágyi nap rendezésében semmi részem nem volt, egész joggal elmondhatom hát, hogy ez volt hát a debreceni látogatásnak a clouja, ha ugyan illik a Hortobágygal kapcsolatban francia szót használni.

Amennyiben a siker okozóját keressük itt, hát kétségtelen, hogy nagy része volt ebben Zöld tanácsnok urnak és Csűrös tanácsnok urnak, akik igaz őszinte jókedvükben és mondhatom elemükben voltak, amikor ennek a lelkes és hálás csapatnak megmutatták a magyar Szaharát.

De a többi kalauz és előadó is a lelkesedés zenitjén volt. Ecsedi István bizonyára elmondotta és leírta egynehányszor, amit a finneknek elmondott, de ilyen kedvesen és jól bizonyára nem, Debreceni Ferenc kolléga is bizonyára beszélt már a cserkészekről máskor is, de ilyen hatást talán sohasem váltott ki, mint a Hortobágyon, amikor az egyik lelkes finn hazafi rögtön felállott és elmondotta, hogy nagyon is fejen találta a szöveget a cserkészparancsnok ur, hogy a fiatalságot kell nemzetivé és újjá nevelni, mert így lehet egy nem egészen jó utakon járó idősebb generáció helyébe egy másikat, egy jobbat ültetni.

A nagy áradozásban azonban, amely még mindig a hortobágyi nap eredménye, majdnem efejejttem, hogy a siker okozója: a Hortobágy maga. Ez a nagy semmi, amely óriási hátán eltart egy néhány száz tüzes paripát, 3 vad bikát, amelyik mindegyik beillik minotaurusnak s amelyik közül az egyik annyira gyűlöli a másikat, hogyha a két legény összekerülne, az egyik halva maradna ott (pedig van tehén bőven a számukra), egy alig folyónak nevezhető folyót, egy csárdát, néhány eszevész fát, de kicsalja magából a délibábot s ezzel el tudja csalni meszszirol ide az idegent, aki leborul itt a természetnek azelőtt a nagy puritánsága előtt, amely a Hortobágyot híressé teszi.

Ez a Hortobágy, ez ihlette meg a finneinket, talán olyan mértékben, ahogyan idegent még nem. A tartózkodó, lassan mozgó, nehezen lelkesedő finnekből és észtekből kitért a tapsvihár és messze széthangzott a pusztán, amikor meglátták a ménesek nyargaló futását.

Ezek a finnek valahogyan azt az ősi kultúrképet látták itt, amely valamikor megvolt a finn-ugor őshazában. (Ezt Csűrös tanácsnoktól hallottam a toasztiban!)

És az ebéd alatt megáradt a kedvük, amint megárad a Hortobágy is, ha sok az eső, és szokásuk ellenére szónokoltak és beszéltek. Egymás-

után hangzottak el a jobbnál-jobb beszédek, amelyek a tolmácsolás ösztövére vázában is hatni tudtak ránk. (talán a mátai biztos éneke hatott rá.) Közben a mátai biztos is elénekeit egy-két valódi bus betyárnotát. Az egyik finn iskolamester azonban csalódásokról kezdett beszélni és szavai eleinte meghökkenést, később egyre jobbízű derűt csaltak a kirándulók szemébe. Ő csalódott ugymond — és csalódással tér vissza, mert csalódott a legszebben, amit Magyarország várt, a magyar nőben. Némi megütközést keltett bennünk, mint említém, hogy valaki személyes ügyét így elbírája tárja a nagy nemzet összehozás napjaiban és éket akar verni közénk.

A szónok sem volt hosszadalmas, s azért rögtön el is mondom, hogy nem egy nőben csalódott, hanem a magyar nőben, még pedig azért, mert egyet sem tudott megismerni belőle. Ezek — ugymond — félnek tőlünk, elrejtőznek előlünk, nem mutatják magukat, pedig anyai szépet és jót hallottunk róluk. Nekünk — így folytatta — az az impresszió, hogy itt Magyarországon mindent a férfiak tesznek-vesznek, hiszen a hortobágyi csikós is maga kézimunkálja meg a szürén lévő varrottas diszitményeket. Mit csinálnak hát a nők?

Csűrös tanácsnok védte meg a jóízű és jószívű fakadó támadás ellen, magyar becsülettel a magyar nőt és elmondotta, hogy csak abban van igaz a finn toasztozónak, hogy mi szeretjük, becsüljük a magyar nőt és a magyar anyát és igazak azok a hírek, amelyek e tekintetben hazulról kiszivárognak. (A finn ugyanis a támadás közepette ezt az őszinte dicséretet is emondotta, csak én felejtettem el az előbbi szakaszban megírni, most utólag pótolom).

Jómagam is voltam bátor rámutatni arra, hogy a finn szónok tényeknek meg nem felelő állított, enyhébben szólva és helyesebben némi félreértés is van a dologban, mert alig tíz méterrel ott állt tölem Wichmann Väinö (a keresztnéve Väinömöinen rövidített alakja), akinek atyjától nem félt s aki elől nem rejtőzött el a magyar nő, hanem elment vele Finnországba, ahol most Wichmann Irjő egyetemi professzornak, aki egyike ma a legjelentősebb finn-ugor nyelvészeknek, a felesége. S úgy éreztem, hogy ez a kedves, szimpatikus életvidám fiú itt argumentum ad hominem a szónok ellen és documentuma a finn-magyar atyafiságnak.

Wichmann Väinö, aki Hermann Ottó unokája, élő bizonyossága, hogy a szónok tévedett.

Dr Medveczky Károly.

Körzeti leventeverseny Hajduhadházon

(A Hajduföld tudósítójától.) Ünneplés keretében zajlott le a testnevelési körzeti torna versenye Hajduhadházon. A sport-téren nagy számu érdeklődő közönség gyűlt össze, bár a csendesen szitáló eső nagyban akadályozta az ünnepély zavartalan lefolyását. A versenyen megjelentek Hajduhadház, Hajdudorog, Alsó-Felsőjózsa és Téglás daliás leventéi, a hajduhadházi állami polgári leány- és fiú, valamint az állami ref. elemi iskola versenyszakaszának növendékei, ugyszintén a téglási lány táncos szakasz.

A céllövőverseny oktatóknak és leventéknek reggel 6 órakor kezdődött. Utána buzogánydobás következett. Majd atlétikai csapatversenyek zajlottak le nagy siker mellett. Innen a ref. templomba vonultak a csapatok, hol végig hallgatták az ünnepi istentiszteletet.

Katonás fegyelemmel vonultak el

a verseny csapatok a templomozás után a hősök szobra előtt.

Délután folytatódott az ünnepély. Lélekemelő hatást váltott ki a Magyar Hiszekegy eléneklése. Majd Molnár Zoltán ref. lelkész, a levente egyesület elnöke intézett buzdító szavakat az összegyűlt leventékhez.

Ezután megkezdődött a küzdelem. A 60 és 100 m. gyorsfutás után a téglási lánycsapat mutatta be ügyesen betanult ritmikus tánc gyakorlatait. Sikerteltek a többi számok is, bár az eső megzavarta a versenyt. Legmegkapóbb volt a leventék együttes mutatványgyakorlata és az állami elemi iskolák fegyelmzett csapatainak szabadgyakorlata.

Csalás gyanuja miatt ismét őrizetbe vették Áron Sándort

(A Hajduföld tudósítójától.) Pár héttel ezelőtt már jelentette a Hajduföld, hogy a Czutrin-féle sikkasztási ügygel kapcsolatban Áron Sándor hajdusozoboszlói kereskedőt a rendőrség őrizetbe vette. Időközben a gyanúsított kereskedőt Czutrin Andor kihallgatásának befejezéséig szabadlábra helyezték. Az elmúlt hét végén a debreceni államrendőrség büntügyi osztálya Czutrin Andort a nyomozás egyes részleteinek kitesztázása érdekében átkérte az ügyészségtől. A kihallgatás szomb-

A sulydobás ideje alatt a polgári fiú- és leányiskola csapatai mutatják be gyönyörűen sikerült gyakorlatikaikat.

A nyertes csapatoknak dr. Wessprény Zoltán polgármester, elnök osztotta ki a díjakat. Záróbeszédet Madai Gyula dr. országgyűlési képviselő tartotta, ki magasszínvonalu lelkes szavakkal köszönte meg a leventéknek és oktatóknak azt a fáradhatatlan kitartást, odaadó munkásságot, mellyel a leventeintézmény fejlődését elősegítették.

A beszéd után a Himnusz zendült fel, végül a csapatok díszmenetben vonultak el a lelkesen tapsoló, ünneplő közönség előtt.

ton délben ért véget dr. Roncsik Tibor rendőrfogalmazó szobájában, ahol Schirf Henriket, majd hétfő és kedd délelőtt Áron Sándor szoboszlói kereskedőt is kihallgatták. Ennek eredményeképpen dr. Roncsik Tibor Áron előtt nyomban

kihirdette az őrizetbe vételt, minthogy részéről csalás bűntette látszik fennforogni.

A kihirdetés után Áron Sándort lekisérték a rendőrség fogdájába, honnan rövidesen átszállítják a debreceni királyi ügyészség fogházába.

A törvényszéki főtárgyaláson szivenlőtte ellenfelét egy osztrák ujságíró

Becsületsértési perből gyilkosság a hitzingi törvényszék tárgyalótermében

Budapest, június 19. Bécsi jelentés szerint a hitzingi törvényszéken egy becsületsértési per tárgyalása során Pöffel Oszkár, a Neues Wiener Journal közgazdasági rovatának szerkesztője agyonlőtte ellenfelét, Wolff Brunnot, ugyanannak a lapnak főmunkatársát.

Több lövést tett rá, amelyek közül az egyik sziven találta Wolffot, aki azonnal meghalt.

A tárgyalóteremben a gyilkosság nagy riadalmat keltett. A gyilkost letartóztatták.

A szenzációs gyilkosság előzményei a következők:

Wolff azt a vádat emelte Pöffel Oszkár ellen, hogy a Kardivecz szemérsértési perrel kapcsolatosan lopott aktákat tett közé a Neues Wiener Journal hasábjain. Pöffel emiatt becsületsértési pert indított Wolff ellen. Ennek a pernek folyamán Wolff több becsületsértés vádat emelt Pöffel ellen, akit első sorban zsarolónak mondott. Pöffel ekkor a büntetőeljárás megindítását kérte maga ellen, erre azonban nem került sor. A becsületsértési per mai újabb tárgyalásán Pöffel jogi képviselője indítványozta, tegyék az iratokat a Wolff részéről elkövetett rágalmazás miatt az országos törvényszékhez. Abban a pillanatban, amikor Wolff jogi képviselője felemelkedett helyéről, hogy ezt az indítványt ellenezze, Pöffel revolvert rántott ki zsebéből és

összesen hat lövést tett, háromat Wolffra, egyet annak fele-

ségére, egyet pedig Wolff jogi képviselőjére,

amíg a hatodik golyó a levegőbe ment. Wolff felesége és jogi képviselője sértetlen maradt.

A revolverből olyan gyorsan tüzelte, hogy a jelenlevők közül senki sem tudta a lövéseket megakadályozni. A további lövéseket Wolffné akadályozta meg, aki

öt lövés után révetette magát Pöffelre,

ugy, hogy a további lövések célukat tévesztettek. Pöffel ezután a tárgyaláson tanuként jelenlevő két szerkesztő fogta le, amíg a rendőrség letartóztatta. Letartóztatása után Pöffel ügyvédjét, Stux dr-t kérte, hogy vállalja el védelmét, mire az kijelentette, hogy gyilkosokat nem véd. Pöffel átadták a schönbrunni rendőrkapitányságnak.

A TÖRVÉNYSZÉK NÖSÜLÉSRE KÖTELEZETT EGY DETEKTIVET

(A Hajduföld tudósítójától.) Csizsár Ernő államrendőrségi detektiv ellen házasság szédelgés miatt feljelentést tett Milkovics Mária nevé menyasszonya, amiért házasságot ígérve tőle 248 pengőt kicsalt. A törvényszéki főtárgyaláson Csizsár Ernő kijelentette, hogy házassági ajánlatát ma is állja, de a frigykötést illetőleg egy kis halasztást kér. Az illetőn való megoldásba Milkovics Mária is megnyugodott, a törvényszék pedig a főtárgyalást két hónapra elnapolta, amikor is a vádlottnak igazolnia kell, hogy megkötötte-e az ígért házasságot?

HIREK

1928 június 20 (Szerda)

Prot.: Ráfael. Kath.: Szilvér.

Meteorológiai Intézet jelentése.
Időjárás: Változékony idő, nyugatról nő ekedő felhőzettel és esőhajlammal.
Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Kálvsővárszertér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

— 1 pár térfi zokni 50 fillér, 1 pár női harisnya 64 fillér, 1 pár női se-lyemharisnya 1.85. **Benyáts Emil harisnyagyára** Debrecen, Tiszapalota.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték huzásán a következő nagyobb nyeremények huztak ki: 20.000 pengőt nyert: 69420, 10.000 pengőt nyert: 657. 4000 pengőt nyert: 64775, 2000 pengőt nyert: 36604, 1000 pengőt nyertek: 2793, 10481, 53769, 64248, 800 pengőt nyertek: 744, 46237, 55348, 62612, 64518, 73081, 73742, 74911. Ezenkívül 500 pengőt nyert: 13 szám, 200 pengőt nyert: 40 szám és 100 pengőt nyert: 1931 szám. A huzás folytatása ma reggel fél 9 órakor lesz.

— **Képesítő vizsga a nőipariskolában.** Végzett növendékeinek ma lesz a képesítő vizsgálata Ferenczy Emil min. tanácsos, iparoktatási kir. főigazgató elnökele alatt. Ugyancsak ma nyílik meg az iskola kézimunka és rajzkiállítás, két teremben a fehérvári szakosztályé, két teremben a ruhavarró szakosztályé. A kiállítás azokból a darabokból van összeállítva, melyeket a növendékek az iskolai év folyamán maguk készítettek, maguk tervezte díszítésekkel maguk láttak el. A kiállítás megtekintése díjtalan, önkéntes adományok a nőipariskolai ifj. könyvtár javára szívesen fogadtatnak.

— **Hollandia 5000 pengőt ígér egy zsidó bankesaló kézrekerítőjének.** Rendkívül érdekes megkeresést küldött kedden délelőtt az amsterdami ügyészség Debrecenbe. Az átirat egy Ziebertmann Salamon nevé, rigai születésű és jelenleg állampolgárság nélküli egyén letartóztatását, illetve elvezetését kéri. A bűnöző zsidó két évig Brüsszelben lakott s az ügyészség három millió holland forintnyi bankesalással vádolja. Személyleírása: 170 cm. magas, sötétbarna szemű, zömök termetű és haja hátra van fésülve. A kézrekerítő 2500 holland forint jutalmat kap.

— **A rom. kath. elemi fiú- és leányiskolában az 1928—1929. tanévre szóló rendes beírások folyó hó 20., 21. és 22-én eszközöltetnek.** Igazgatóság.

— **Öngyilkos fiatal leány.** A mult nap Mikepércsen Hunyadi Róza 17 éves fiatal leány Viz-utca 113. számu lakásán öngyilkossági szándék-ból marólugot ivott, mert udvarlója, aki már több, mint egy éve udvarolt neki, hirtelen elhagyta. A leányt be-szállították az debreceni klinikára, ahol gyomormosás után jobban lett. Állapota állandóan javul.

Rádió-újsor, június 20. Szerda. Budapest. Délelőtt 9,30 és 11:45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor Jéli harangszó az Egyletem-téri templomból, utána: Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, elmélmiszerárak. 4: Kálmán bácsi meséi a gyermekeknek. 4,45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 5: Sz. Thoma Mária felolvasása: Egy falusi postás kisasszony naplójából. 5,40: A Király Színház zenekarának hangversenye, vezényel Nagypál Béla karnagy. 6,50: Bandat Hortvári felolvasása: A repülőgép és léghajó a tudományos kutatás szolgálatában. (Nobile tábornok, Wilkens stb.) 7,30: Előadás a Studioból. Mah-Yong, vigjáték három felvonásban, írta Baross Mihály. Az első felvonás után löversenyeredmények, 9,50: Pontos időjelzés, hírek. Utána Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517,2 és 577) délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny. 8,30: Kamarazene. Berlin (483,9) délelőtt 11: Gramofonzene. 8,30: Különböző nemzetek dalaiból. 9,10: Kamarazene. 10,30: Hangverseny. Boroszló (322,6) délután 4,30: Hangverseny. 7,30: Verdi: Trubadur, operaelőadás. Prága (248,9) délután 12,05 és 4: Hangverseny. 7: Mozart: Figaro házassága, operaelőadás. 10,20: Hangverseny Brünnből. Róma (447,8) délután 1,30: Kamarazene. 5,30: Hangverseny. 9,10: Debussy-est. London (361,4) 12: Balladák. 12,30: Táncczene. délután 1: Hangverseny. 4: Kamarazene. 6: Táncczene. 7,15: Országoszenéták. 9,30: Szomorujáték előadás.

Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.

Évzáró vizsga a siketnémák intézetében. A siketnémák helybeli intézete évzáró vizsgáját június 23-án délelőtt 9 órakor tartja. A vizsga sorrendje a következő: Leány- és fiúönvédek tornagyakorlatai. Az osztályok bemutatása. Női kézimunka, slójd, rajzkiállítás megtekintése. (A kiállított tárgyak eladtnak.) A tanév berekesztése. A vizsga nyilvános. Belépti díj nincs. Érdeklődőket szívesen látnak.

A város 1500 pengős segélye az Augusztá-szanatóriumnak. A városi közgyűlés tudvalevőleg 15 ezer pengős segélyt szavazott meg az Augusztá-szanatórium kibővítésére. A belügyminiszter most értesítette a várost, hogy a segélyt jóváhagyja.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Butorok és fémpari tárgyak kiállítása a fa- és fémpari szakiskolában. Hogy a város közönsége bepillantást nyerjen a fa- és fémpari szakiskola műhelyoktatásába, az igazgatóság a még el nem szállított készítményeket a Széchényi ut 2. szám alatt lévő iskola I. emeletén kiállította. Szívesen meghív minden érdeklődőt ezuton a kiállítás megtekintésére, mely nyitva van június 19-26-ig, délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig. Belépődíj nincs.

Íj. Zellner, Kálmán-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

Gyula diák: Magyar Miatyánk melodráma, minden iskolának és társadalmi egyesületnek nélkülözhetetlen előadási darabja. Most jelent meg, ára P 4.—. Kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon 2-96.

Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.

Holnap csütörtökön premier új tagokkal a Bonboniere kabaréban. Bővebbet a holnapi lapokban.

Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sípkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyors és fájdalomtalan ürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi „Ferenc József” vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az iparos és tanonciskola kiállítása Hajdusoboszlón. Vasárnap rendezték meg a polgári fiú- és leányiskola tantermeiben a szoboszlói iparos és tanonciskola növendékei ezévi kiállításukat. A két részre osztott fa- és fémpari kézimunkakiállítás elismerést érdemlő munkákat produkált. Majdnem minden szakmából volt kiállítás, ezek közül egy kis ügyes szekérrel díszoklevelet nyert egy tanuló, valamint Bácsi József frappáns nyaralótetőszerkezet elkészítésével oklevelet és 15 P jutalmat kapott. A II-ik díjat 15 P-t, Hunyady István tanuló nyerte ügyes csatorna és vödörkészítésére. Összesen 110 P jutalmat osztottak ki a kiállítók között, 50 P-t az Ipartestület, 60 P-t pedig az iskola adományából.

Nézzé meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarra! szemből levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedélyt ad kiadói hivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

SZÍNHÁZ

Fedák Sári és dr Szilágyi Imre vendégjátéka

Tegnap este a Csokonai-színházban szokatlanul nagy közönség izgett-mozgott a nézőtérben. Látni és hallani akarták azt a két magyar művészt, akiknek neve már tengeren innen, sőt tengeren túl is fogalommá vált.

Az egyiket Fedák Sárinak hívják. Hírét és játékát mindenki ismeri, még hozzá abból a szép magyar időből, mikor az operettet még nem kezdte ki az álromantika vurstli-szagu és színházi-életes levegője, mikor a magyar darabok szüztiszta hangulatát még nem lengte körül a New-York kávéház „iró” törzsasztalának áporodott szellemű erőltetettsége s a népies figurák egészséges jó színét sem sáppasztották meg a hazug reflektorok és dzseszbend-irredenták... Fedák Sári mi ilyenek ismertük meg s ha százszor is megjátssza nekünk a Rakamaz-New-York közötti re-tour-Borcsáknak az ő magyar karakterétől annyira idegen szerepét, mi akkor is azt az ostopattogtatós, hős Kukorica Jancsint keressük művészetében, akivel együtt talán a magyar élet is elnémult már az operett-színpadon...

Fedák játéka ma is a régi, töretlen szépségű művészet, melynek csupán stílusa módosult át a változott idők követelményei szerint. Szinte belefájl a lélek, ha elgondoljuk, hogy a két fő, tiszta fő szerelmes szívű kis János vitéznek ma olyan szerepeket írnak, mikben a népiességet csak a vakaródzás s a durváskodásra törek-

vő tájszólás-egyveleg jelképezi. Az igazi Fedák Sári csak egy-két mozdulat, színfestés, csárdás-lépés vagy hangulat-poentirozás mutatja meg a maga finom és nemes egyszerűségű valóságában: a megismeréshez azonban ennyi is elég s a közönség kárpótlást kap a három és félórás revü-unalomért.

A másik szereplő Szilágyi Imre. Egyetlen vonóhúzása többet ér valamennyi mű-népdalszerző népies buzgalmánál. Mert amíg ezek csak sablon-témákat torzítanak át száz- és százféle variációba, addig az ő lelkén keresztül a klasszikus magyar népzene szűrődik át az újraköltött érzések s gondolatok szívet-lelket elandalító tartalmával. Művésze a magyar zene legújabb fejlődésében korszakalkotó érték, mely nemcsak a külföldön népszerűsíti igazi magyar muzsikánkat, de a folklorisztikus megújodáson népzene-művelésnek is irányt és helyes érzékű stílust tud adni. Szilágyi Imre, aki Debrecenből indult el világhódító útjára s akiknek nevére ma már az egész ország magyar közönsége szeretetteljes büszkeséggel gondol, a művészi élményadónak oly nagyfokú áradatát és érték-bőségét nyilatkoztatta meg a tegnapi színházi estén, melyet a magyar szív nem felejtethet el soha.

Az előadásnak legkimagaslóbb eseményei azok a sirvavigadó nótajelenetek voltak, melyekben Fedák Sári nagyszerű művészi kifejezése, Bihari Sándor érzelmes mélységű éneke s dr. Szilágyi Imre csodálatosan színpompás, mesteri hegedűjátéka egy-séges harmóniába olvadt. Mert amit közösen adtak, azt nem három ember, hanem egyetlen lélek: a magyar fájdalom édesbús lelke revelálta. (In.)

Mozgósínházak közleményei:

Szerda—Csütörtök:

URÁNIA

Vig est! Két sláger vigjáték! Madge Bellamy a főszerepben:

A telefongörle

vig kapcsolási bonyodalmak 8 felv.

A szoknyás kapitány (Szerelmi részvénytársaság) a csábítás iskolája 7 felvonásban. A főszerepben: Dolores Costello.

Péntektől! Péntektől!

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!

Harry Piel legnagyobb filmje:

A sátán helytartója

I. rész: A testet öltött rémület.
II. rész: Pokol a földön.

VIGSZÍNHÁZ

Két attrakció!

Mae Murray és Conway Tearle együttes szereplésével:

A vágyak oltára

egy szerelem története 8 felvonásban.

Megelőzi:

A viharos éjszaka

regényes színmű 7 felvonásban. A főszerepben: Lilian Rich és Robert Frazer.

Péntektől! Péntektől!

Két Zorc és Hurny attrakció egy előadásban!

Don Quijotte

és

A zugbankárok.

METEORBAN

Szerdán:

Csak felnőtteknek!

A szerető

Szerelmi dráma 8 felvonásban. Harry Liedtkevel. És

Mici hercegnő

Vigjátékattrakció 8 felvonásban. Mady Christanssal.

Előadások: 7 és 9 órakor

MŰVÉSZET

Szücs Gergely zenetanár növendékeinek hangversenye. Szücs Gergely Debrecen sz. kir. város zeneiskolájának rendes tanára magyar zene tanítványaival június 20-án este 8 órai kezdettel a városi zeneiskolában évzáró hangversenyt rendez. Műsor. Pántlikás kalapom... Ez illik... Bagdy László. Páros csillag az ég alján... Vékony haja van a piros almának. Ég a kunyhó. Enyedy Ilonka. Csak egy kislány... Erdő mellett nem jó lakni... Balogh Sándor. Brakl: Kiss magyar dalegyveleg. Medveczky István. Magasan repül a daru... Egy cica, két cica... duett. Előadják Medveczky István, Bagdy László. Álom volt a mi szerelmünk... Madár az ágon... Kállay Ilonka. Bachrich: Csárdában. Kristóf János. Rá-csos kapu... Nem ütök a jogászt agyon... Darkó Zoltán. Szerenád a Tisza-ház előtt. Vonósnyegyes. Előadják: Tóth Ernő, Katona Béla, Szücs Géza, Szondy László. Mi füstölög ott a sikon... Csendesesen... Kilyukadt a selyem kendőm... Katona Béla. Bihari: Primitív magyar. Tóth Ernő. Repülj fecském... Ezt a kerek erdőt járom én... Tanítvány zenekar. A kíséretet zongorán: Szücs Ilonka, cimbalmon: Szakmáry István látják el. Műsoron kívül játszanak még: Szücs Ilonka zongorán, Szakmáry István cimbalmon, Szondy László gordonkán. Jegyek: I. rendű ülőhely 1 P, II. rendű ülőhely 80 fillér, állóhely 50 fillér. Válthatók a városi zeneiskola titkári hivatalában.

TESTEDZÉS

Országos uszóverseny Debrecenben

A Főreáliskola sportköre vasárnap, június 24-én délután 4 órai kezdettel a nagyerdei városi uszodában országos uszóversenyt rendez a következő számokkal: Férfiaknak: 100 m-es gyors-, mell- és hátuszás, 400 m-es gyorsuszás, 3x100 m-es vegyes staféta, műuszás. Hölgyek: 50 m-es gyors-, mell- és hátuszás, 3x50 m-es vegyes staféta. Ezzel egyidejűleg rendezi meg a debreceni tankerületi középiskolai uszóbajnoki versenyt, a következő számokkal: 100 m-es gyors-, mell- és hátuszás, 400 m-es tetszésszerű uszás, 3x100 m-es vegyes staféta. Nevezések és nevezési díjak Hadházy Dezső testnevelő tanár címére (Péter-

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

fia-utca 76.) küldendők. Díjazás: I. KISOSZ nagy aranyozott, II. nagy ezüstözött, III. nagy bronz, IV. kis bronz érem.

A DEAC lövészsakosztálya ma, azaz szerdán este 7 órakor szakosztályi ülést tart az Egyetemi Kör kistermében. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 40.47¹/₂

Budapest 90.47 és fél, Berlin 123.97 és fél, Newyork 518.65, London 2531.50, Páris 20.39 és fél, Milano 27.28, Prága 15.38, Belgrád 9.13 és egynegyed, Bukarest 3.18, Bécs 73, Amsterdam 209.25

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.98—28.13, száz „belga” 79.95—80.25, száz cseh korona 16.94—17.07, száz dán korona 153.50—154.10, száz dinár 10—10.08, száz dollár 570.65—572.65, száz francia frank 22.65—22.85, száz hollandi forint 230.85—231.85, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz leu 3.49—3.54, száz líra 30.15—30.35, száz német márka 138.75—137.25, száz norvég korona 153.35—153.95, száz osztrák schilling 80.55—80.90, száz spanyol peseta 94.45—90.03, száz svájci frank 101.40—110.83, száz svéd korona 155.65—154.25

Gabonatőzsde.

A készrúpiacra a forgalom változatlanul igen szűk keretek között mozog és inkább az új termései árát keresik júliusi és augusztusi szállításra. A búzát a tőzsdeidő elején 33.50—35.10 pengős áron jegyezték minőség szerint és származás szerint. A rozs első árfolyama 30.20 pengő volt. Az új búzát 77 kilogrammos minőség mellett júliusi szállításra 30.75 pengőért, az új rozsot pedig 26.25 pengőért hozták forgalomba.

Állatvásár.

A vágómarhavasárra felhajtottak 217 da-

rab vágómarhát, amelyből 2 darab maradt eladatlan. Az irányzat lanyha volt és az árak 4 fillérrel emelkedtek. Árak: bika magyar IIa 80—92, bika tarka Ia 100—108, Ii vételesen 112, IIa 86—98, IIIa 75—84, ökör magyar Ia 96—112, kivételesen 114, IIa 74—94, IIIa 50—72, ökör tarka Ia 98—116, kivételesen 122, IIa 74—96, IIIa 52—72, tehén magyar IIa 88, tehentarka Ia 94—112, IIa 72—92, IIIa 52—70, bivaly magyar 60, növénydek 75—100, kicsontoznivaló 40—50 fillér kg.-ként — A ferencvárosi nyílt sertésvásárra 4120 darab sertést és 3 süldő hajtottak fel, amelyből 977 darab sertés maradt eladatlan. Vidékre elve 184 darabot szállítottak el. Az irányzat lanyha volt. Árak: Ia öreg zsirsertés 146—148, IIa 132—136, fiatal nehéz 154—156, közép 152—154, könnyű 120—132, szedett közép 144—148, urasági angol 160—172, szedett angol 140—152, süldő 148 pengő kg.-ként. Az irányzat lanyha volt; a zártvásáron a felhajtás 103, eladatlan maradt 35 darab.

Hirdetmény

Felhívás az apákhoz, gyám- anyákhoz, gyámokhoz és gondnokokhoz

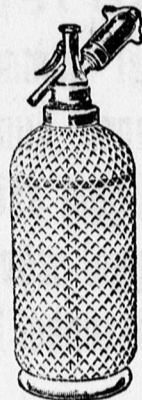
Felhívja az árvaszék mindazon atyákat, gyámnyákat, gyámokat és gondnokokat, akiknek gyámsága és gondozása alatt álló gyámoltak és gondnokoltaknak olyan követeléseik voltak, amelyeket korona névértékben 1919. évi január 1. napja után, de 1923. július 1. napja előtt az adóssok kiegyenlítettek, még ha a gyámok és gondnokok voltak is a kiskorúaknak és gondnokoltaknak adóssai, ide 3 nap alatt írásban, vagy a közgyám útján szóval jeleljék be. A bejelentés elmulasztásából eredhető károkért ők lesznek felelősek. Debrecen, 1928 június hó 19. Debrecen sz. kir. város Árvaszéke.

Hirdessen a Hajdúföldben

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Debrecen, Rózsa-utca 2. szám.

Ajánlja autosophon szikvizes gépét részletfizetésre.

Az Autosophon ára — — — — P 21—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára P 5—
1 tucat cserepatron ára — — — — P 2—

Az autosophonnal mindenki házilag pillanatok alatt saját tiszta üvegben készíthet szikvizet.

1 liter szikviz 16 fillérért.

Jégszekrény és fagylaltgép

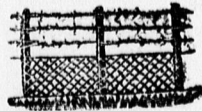
nagy választékban.

Befőttes és uborkásüveg

minden nagyságban kapható.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!

NÉZZE MEG

PERCZEL

müterm új fénykép kirakatait

Szent Anna- és Batthyányi-utcákban

Poloska irtást

vállalok felelősséggel helyben és vidéken a legolcsóbb árért.

Szücsné hatóságilag engedélyezett poloska, féregirtó.

Debrecen, Baross-utca 1. szám.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Üzv. vitéz Homoródi (Hampel Jenőné)

épületüvegezési és képkeretező vállalat Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Buda pesten

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park

Nagyszálloda. Budapest,

VIII. Baross-tér 10. szám mert

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon éri magát! Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Debreceni Angol-Magyar Szállítmányozási R. T.

Telefon 37.

Ferenc József-ut 72. Leak Ferenc-utca sarok.

Telefon 37.

Vámkezelés
Butorszállítás
Fuvarozás

Nemzetközi szállítások helyben és külföld bármely részébe.

Tisztviselőknél és állami alkalmazottaknak árkedvezmény!!!

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET

csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

Vigkedélyű

fiatal urileány szórakozás céljából levelezne föltétlen urifruval, esetleg urileánnyal. Leveleket kiadóba „Mégis forog a föld” jeligére. 426

LAKÁS

Butorozott

szoba július 1-ére ágyneművel olcsón kiadó, Vénkert, Sinai Miklós-ut 14. b. 913

Utcai

parkettes szoba ágynemű nélkül július 15-re kiadó, Szent Anna 31. 1824

Kétszobás,

konyhás lakás azonnal kiadó, Bethlen-u. 27. 1827

Kiadó

különbejárta butorozott szoba ágynemű nélkül, Batthyány-u. 3. 2 SZOBA

mellékhelyiségekből álló lakást keresek augusztus 1-re kötött olcsó lakbérrel, lelépés ellenében. Cimeket a kiadóba kérek. 872

AJÁNLAT

Háztelek

kvadrátja öt pengő Katz-telepen. Tulajdonos: Sesztina-ut 6. sz., Kisállomás mellett. 406

Tollfiosztást

elvállalunk. Kath. szegényház, Petőfi-tér 5. vitéz Gaál Lajos, gondnok. 912

Készítők

öltönyöket, felöltöket legújabb divat szerint, saját szövetszövetekkel lakásra lemegek. Tribon szövetség jutányosan 28 pengőtől készítem, Szőnyi János Ötvös-u. 36. 763

Női kalap

a „Buby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett. 1772

Perfekt

ruhavarrónó 4 P házhoz megy, Péterfia 41. 1825

Nyarlókat

a gyönyörű fekvésű Csiktusnádon elfogad uri család. Török Bálint-utca 25. 884

Boreladás, saját termés

Arany János-utca 30. sz. egész nap. Rázsó Gyula-utca 2. sz. alatt 2—5-ig legalacsonyabb napi áron literenként is. Hordótételnél engedmény. 587

FILE, HIMZÉS,

kolim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készült Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

Tis tviselők

és katonák figyelmébe! Ajánlom olcsó, tartós és elsőrendű kivitelű saját gyártmányú cipőimet. Kerékgyártó István Kálviniér 3. Megbízható egyéneknek 3 havi hitel. 864

LIBANDY A.

fest, mos, tisztít. Tüköriényes galériók. Péterfia-utca 4., az udvarban.

Gépirási munkát,

könyvek, jegyzetek, jegyzőkönyvek gépen való leírását, nagyobb munka esetén sokszorosítását is vállalok. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 889

Urindó

trafikot július hónapban vezetésre árvész. Cim a kiadóban. 859

Elsőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre. Csapo-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

Középkorú,

perfekt varrónő, özvegy, házvezetőnőnek, anyahelyettesnek, beteghez menne, Péterfia 41. 1820

Figyelem!

Mielőtt elutazik, bőröndjeire huzatot a Bördismű és Bördéndáruházban csináltasson. Megyeházzal szemben. 1806

ELADÁS

Permetezéshez

alkalmas erős tintás hordók eladók Gyürky papirkereskedésben, Kosuth-utca. 1830

Eladó

egy rövid zongora Kandia-utca 6. szám alatt. 914

Különböző

butorok és takaréktűzhely eladó, Török Bálint-utca 25. — Ugyanott nyarlókat Tusnádra elfogadunk. 915

Vénkert,

Sinay Miklós-utca 14/a. alatt szőlős- és gyümölcsöskert, nyári lakással, rendezett parkkal, jókarban levő, újonnan festett vaskerítéssel, 440 □-öl, elköltözés miatt jutányosan eladó. Tárgyalni délután ugyanott, d. e. Dugovits Titusz-utca 3. szám alatt. 1828

Fajtisza

8 hetes német vizslakölykök jutányosan eladók. Ujvárosy István, Hajduböszörmény. 1826

Leánycserkészkalap

legfinomabb minőségű, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 855

Csonka-utca

5. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Értekezni ugyanott. 899

KERESLET

Füszerszakmában

teljes bizottsággal bíró 28 éves nőtlen segéd úgy segédi, mint üzletvezetői állást elvállal. Helyben vagy bárhol, vidékre is elmenne, esetleg raktárnoknak, expeditornak, gazdaságba kulcsárnak, irnoknak, vagy bárminek. Ajánlatokat Belényessy László, Honvéd-u. 9. 895

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház. Telefon 15-37. Tartós villanyvondolálás

Mindenki

győződjön meg az alábbiakban közölt olcsó

készpénz árainkról

és vásároljon nálunk!

Strapára való tartós férfiöltöny . P 32-től	
Jobb színes gyapju sport férfiöltöny „ 55 „	
Sötétkék férfiöltöny „ 55 „	
Jóminőségű kamgarn férfiöltöny . „ 75 „	
Koverko férfi felöltő „ 60 „	
Szövetfelsővel gummikabát . . . „ 26 „	
Egyszínű barna gummikabát . . . „ 20 „	
Hosszu nadrággal szövet fiuöltöny . „ 26 „	
Rövid nadrággal szövet fiuruha . „ 16 „	
Erős mosóvászonból készült fiuruha „ 9 „	

Ezen áraink csakis

készpénz vásárlásnál

érvényesek.

Mindenkinek saját érdeke,
hogy férfiruha vásárlás
előtt hozzánk jöj-
jön. :-:-: Jól je-
gyezze meg
a címet

Magyar Ruháipar

közvetlen a Bika-szálló épületében.